

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 6C/14/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819202483
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Kohútová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3819202483.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou JUDr. Miriam Kohútovou, PhD., v právnej veci žalobcov: 1/ C. U., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, H., zastúpený: A3 advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom U., C. XX, V.: XX XXX XXX, 2/ I. U. S., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom XX S. R. M., C., New York, USA, zast. Advokátska kancelária JUDr. Zuzana Čížová s.r.o. so sídlom v Bánovciach nad Bebravou, J. Jesenského 69, IČO: 36 789 925 proti žalovanému: Slovenská republika, v zastúpení Ministerstvom obrany SR, so sídlom Kutuzova 8, Bratislava, o určení, že vec patrí do dedičstva, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu z a m i e t a .
- II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ a 2/ v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali určenia, že nehnuteľnosti v k. ú. F. Y., zapísané na Okresnom úrade Prievidza, odbor katastra nehnuteľností, na liste vlastníctva č. XXX ako parc. reg. „C“ č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 765 m² a stavba - F. - posádkový klub a posádková ubytovňa súp. č. XXX boli vo výlučnom vlastníctve Y. U., zomrelého dňa XX.X.XXXX. Žalobu odôvodnil tým, že pôvodná pozemkovoknižná parcela č. XXX, dom č. XX „I.“ (kaštieľ) bola zapísaná v pozemnoknižnej vložke č. XXX, pre k. ú. T. ako vlastníctvo rodiny U., a to Y. U. v podiele 1/3, H. U. v podiele 1/3 a M. U. v podiele 1/3. Dňa 19.11.1941, č.d. XXXX sa na základe zápisnice odpísala (okrem iných parciel aj pozemnoknižná parcela č. XXX z pozemnoknižnej vložky č. XXX a zapísala sa do novej pozemnoknižnej vložky č. XXX, k.ú. T. na vlastníka Y. U. v celosti. V súčasnej dobe pozemnoknižná parcela č. XXX a dom číslo XX „I.“ je parcela reg. „C“ č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 765 m² a stavba F. - posádkový klub a posádková ubytovňa súp. č. XXX na parc. č. XXXX/X, pre k.ú. F. Y., zapísaná na LV č. XXX na Okresnom úrade Prievidza - odbor katastra nehnuteľností vo výlučnom vlastníctve žalovaného.

Žalobca je vnuk pôvodného vlastníka Y. U.. Y. U. (bol starý otec žalobcu) zomrel XX.X.XXXX. Z prekladu jeho nemeckého rodného listu vyplýva, že dňa 26.9.1911 sa mu narodil syn B. X. C. Z. U., ktorý bol otcom žalobcu a zomrel dňa 1.5.1947. Žalobca tvrdí, že je jediným zákonným dedičom po poručiteľovi Y. U.. Žalobca poukazuje na to, že z mapy pôvodnej E-KN (pozemnoknižnej) parc. č. XXX, k. ú. F. Y. s predčísлом X je zrejmé, že v minulosti došlo v tejto časti k zmene katastrálneho územia. Zároveň je v mape vyznačená C-KN parc. XXXX/X, k. ú. F. Y. ako grafická identifikácia pôvodného stavu pred roka XXXX. Na mape súčasného stavu C-KN parc. č. XXXX/X (pôvodne parc. č. XXX) a výpise z listu vlastníctva č. XXX, k.ú. F. Y. je vyznačená na C-KN parc. č. XXXX/X stavba so súpisným č. XXX a popisom stavby „F. - posádkový klub a posád. ubytovňa“.

Z pozemnoknižnej vložky č. XXX, k.ú. T. vyplýva, že vlastníckom pozemnoknižnej parc. č. XXX bol Y. U. v celosti. Y. U. bol podľa zápisu v pozemnoknižnej vložke č. XXX vlastníkom kaštieľa na PKN parc. č. XXX až do júla 1963, kedy podľa návrhu Krajskej vojenskej ubytovacej a stavebnej správy v H. Bystrici

bola odpísaná parc. č. XXX do novej pozemnoknižnej vložky č. XXX na základe prídelovej listiny číslo Pôd 213-3-3262/63, ktorú vydal Okresný národný výbor v Prievidzi dňa 27.5.1963.

Majetok Y. U. sa začal konfiškovať na základe uznesenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady, ktoré zasadalo 7.8.1945 pod č. 13052/1945 - ale len majetok zapísaný v pozemnoknižnej vložke č. XXX, nie v pozemnoknižnej vložke č. XXX. Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy sekcia „B“ dňa 5.2.1947 rozhodlo o odklade výkonu pozemkovej reformy, a to z dôvodu, že táto konfiškácia bola vyriešená na základe nedostatočných údajov. Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy dňa 10.1.1948 konštatovalo, že otázkou konfiškácie majetku Y. U. sa zaoberala komisia zriadená uznesením NF a táto konfiškáciu majetku označila za protiprávnu, keďže bola vyriešená na osobu, ktorá zomrela pred 1.3.1945.

Poznámka o vyznačení konfiškácie do pozemnoknižnej vložky č. XXX bola vložená až na základe rozhodnutia Pôdohospodárskeho odboru rady ONV v Prievidzi v období 10/1956. Z predmetného rozhodnutia vyplýva, že pôdohospodársky odbor sa nezaoberal otázkou oprávnenosti konfiškácie ako takej. Zároveň z tohto rozhodnutia ako nepriamy dôkaz vyplýva, že aj keď je v ňom spomenutá okrem iných parciel aj parcela XXX kaštieľ, nebola v tom čase účastníkom konania Krajská vojenská ubytovacia a stavebná správa Banská Bystrica. Prídelová listina Pôd 213-3-3262/1963 bola vydaná na základe žiadosti Krajskej vojenskej ubytovacej a stavebnej správy Banská Bystrica. Aj v tejto žiadosti sa uvádza, že bývalý kaštieľ na parc. č. XXX v tomto období nebol dovtedy nikomu, ani vojenskej správe pridelený. Keďže neexistujú listiny, ktoré by preukazovali konfiškáciu kaštieľa na pozemnoknižnej parc. č. XXX a konfiškácia na nežijúcu osobu nebola zákonná a preukázateľne do októbra 1956 nebola v pozemkovej knihe konfiškácia vyznačená, žalobca má za to, že v zmysle zákona č. 104/1945 Sb. bolo vydanie prídelovej listiny Okresným národným výborom v Prievidzi pre Krajskú vojenskú bytovú a stavebnú správu protizákonné, a to aj z dôvodu, že predmetom prídelu mohli byť len nehnuteľnosti, ktoré boli konfiškované.

Žalobca si uplatnil reštitučný nárok na nehnuteľnosti, ktoré sa nachádzali v pozemnoknižnej vložke č. XXX k.ú. T. na bývalom Pozemkovom úrade v Prievidzi, neskôr na Obvodnom pozemkovom úrade v Prievidzi. Obvodný pozemkový úrad priznal žalobcovi vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, resp. nárok na náhradu za nevydávané nehnuteľnosti (rozhodnutie z 2.6.2008 sp. zn. OPU 190-2008/883 a z 26.9.2008 sp. zn. OPU 190-2008/3942).

Svoj naliehavý právny záujem na podanej žalobe odôvodnil tým, že jedine právoplatné rozhodnutie súdu o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťovi Y. U. je spôsobilým podkladom na to, aby bol vykonaný zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľnosti na osobu poručiťeľa a následne mohli byť predmetné nehnuteľnosti prejednané v dedičskom konaní.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil z viacerých dôvodov. Uviedol, že v pôvodnej pozemnoknižnej vložke č. XXX pre k.ú. T. (v súčasnosti F. Y.) bola zapísaná parc.č. XXX o výmere 507 m² a na nej stojaci dom so súpisným číslom XX. V súčasnosti je však stav taký, že na čísle parcely KN-C XXXX/X-pozemok, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 765 m², sa nachádza stavba: F. - posádkový klub a posádková ubytovňa so súpisným č. XXX, pričom predmetné nehnuteľnosti sa nachádzajú v k.ú. F. Y., zapísané na LV č. XXX. Podľa geometrického plánu č. XXXXXXXX-XXX/XX z 28.10.2007 je parc. č. XXXX/X vytvorená nielen z parc. č. XXX, ale aj z parcely č. XXX/X (diel 2). Žalovaný zdôraznil, že na predmetných nehnuteľnostiach v rokoch 1952 až 1953 vznikli nové stavebné objekty. V roku 1964 bolo vydané stavebné povolenie Vojenským stavebným úradom Krajskej vojenskej ubytovacej a stavebnej správy Banská Bystrica na generálnu opravu stavby - zámoček a dňa 23.2.2000 vydal Vojenský stavebný úrad Banská Bystrica kolaudačné rozhodnutie č. 1181-VSÚ/2000, ktorým povolil zmenu užívania predmetnej stavby. Žalovaný uviedol, že nehnuteľnosti, ktorých výlučným vlastníkom bol Y. U., ktorý zomrel XX.X.XXXX, nie sú totožné s nehnuteľnosťami, ktorých vlastníkom je Slovenská republika a správcom Ministerstvo obrany SR. Uvedené je zrejme už len s prihliadnutím na výmeru nehnuteľností (507 m² a 765 m²) a tiež s poukazom na skutočnosť, že na nehnuteľnostiach došlo v minulosti k výrazným stavebným úpravám, pričom sa taktiež zmenil i spôsob ich užívania.

Žalovaný spochybnil naliehavý právny záujem žalobcu a zdôraznil, že nehnuteľnosti uvedené v petite žaloby sa nachádzajú vo vnútri oploteného uzavretého vojenského areálu dlhodobo využívaného ozbrojenými silami SR v súvislosti s plnením úloh, ktoré vyplývajú z požiadaviek zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane SR.

Na pojednávaní vo veci nesúhlasil s tým, že ide o reštitučný nárok a navrhol, aby súd požiadal pozemkový úrad o vyjadrenie, či predmetné parcely boli riešené nejakým rozhodnutím (ktoré nie je súčasťou spisu), alebo vôbec nemohli byť predmetom reštitučného nároku. Uviedol možnosť, že o

parcelách č. XXX. a XXX/X mohlo byť v minulosti rozhodnuté v rámci reštitučného nároku, keďže opak žalobcovia preukázali.

3. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 6C/14/2019-101 zo dňa 8.7.2020 a žalobu v celom rozsahu zamietol, a to z dôvodu, že abstinoval naliehavý právny záujem na určení vlastníctva žalobcov 1/ a 2/ k sporným nehnuteľným veciam. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia odvolanie. O odvolaní rozhodoval Krajský súd v Trenčíne, ktorý uznesením č. k. 6Co/54/2020-116 zo dňa 26.11.2020 rozsudok Okresného súdu Prievidza zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Poukázal na to, resp. vyhodnotil odvolanie žalobcov za dôvodné a dospel k záveru, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na podanej určovacej žalobe.

Odvolačný súd poukázal na závery Ústavného súdu SR v náleze sp, zn. I. ÚS 482/2013 zo dňa 11.12.2013, podľa ktorého z ústavného hľadiska je neakceptovateľný právny záver, v zmysle ktorého nedostatok právneho záujmu na určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťovi, je daný tým, že po úmrtí poručiťoľa došlo k ďalším právnym úkonom, predmetom ktorých bol prevod vlastníctva k týmto nehnuteľnostiam a teda určením, či nehnuteľnosti patrili ku dňu smrti do vlastníctva poručiťoľa žiadnym spôsobom nemôže byť dotknuté právne postavenie dediča, keďže takéto určenie nemôže viesť k zmene zápisu vlastníkov označených nehnuteľností v katastri nehnuteľností resp. k zápisu poručiťoľa či navrhovateľa ako vlastníka nehnuteľností. Naopak, práve meritórne posúdenie existencie vlastníctva právneho predchodcu sťažovateľa k sporným nehnuteľnostiam môže zmeniť právne postavenie sťažovateľa, keďže jedine úspech sťažovateľa v konaní o jeho návrhu mu umožní uplatnenie jeho prípadných nárokov voči subjektom, ktoré boli alebo sú stále vedené v katastri nehnuteľností ako vlastníci spornej nehnuteľnosti.

4. Po vykonanom dokazovaní, oboznámení sa s písomnými podaniami žalobcov 1/, 2/ a žalovaného, výpoveďou žalobcov 1/, 2/ a žalovaného, listinnými dôkazmi - výpisom z LV č. XXX, geometrickým plánom z 28.10.2007, stavebným povolením vydaným Krajskou vojenskou ubytovacou a stavebnou správou, kolaudačným rozhodnutím vydaným Vojenským stavebným úradom Banská Bystrica, kolaudačným rozhodnutím o povolení zmeny trvalého užívania stavby, rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu Prievidza z 26.9.2008, rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu Prievidza z 2.6.2008, listín z konfiškácii majetku z 22.5.1963 a 8.10.1946, listinou identifikujúcou pôvodnú a súčasnú parcelu, uznesením Predsedníctva SNR zo 7.8.1945, rozhodnutím o odklade výkonu pozemkovej reformy z 5.2.1947, rozhodnutím pôdohospodárskeho odboru rady ONV v Prievidzi, prídelovou listinou z 27.5.1963, odpisom rodného listu od B. X. C. Z. U., úmrtným listom B. U., rodným listom C. U., osvedčením o štátnom občianstve C. U., zápisnicou zo dňa 27.4.2022, mal súd zistený tento skutkový a právny stav veci:

5. Rovnako ako odvolačný súd aj tunajší súd je toho názoru, že z pohľadu § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, meritórnym posúdením otázky, či nehnuteľnosti patria do dedičstva bude definitívne vyriešené to, že žalobcovia si budú môcť uplatniť prípadne nároky voči žalovanému a odstráni sa spornosť, že kto je vlastníkom nehnuteľnosti. To znamená, že okresný súd je povinný zaoberať sa uplatnenou žalobou po stránke vecnej a je povinný uzavrieť spor o vlastníctve vecne.

6. Okresný súd viazaný právnym názorom krajského súdu, že je daný naliehavý právny záujem na predmetnej určovacej žalobe, pokračoval v konaní skúmaním žaloby po vecnej stránke.

7. Výpisom z LV č. XXX bolo preukázané, že žalovaný je vlastníkom nehnuteľností v k.ú. F. Y., zapísaných ako parc. č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 765 m² a stavby súp. č. XXX - zámoček - posádkový klub a posád. ubytovňa postavenej na parc. č. 1230/5 v celosti.

8. Z predloženého geometrického plánu č. XXXXXXXX-XXX/XX vypracovaného GeoGIS spol. s r.o., dňa 28.10.2007, autorizačne overeného 20.11.2007 vyplýva, že z parcel č. XXX o výmere XXX m² a č. XXXX/X o výmere 258 m² bola vytvorená nová parc. č. XXXX/X o výmere 765 m².

9. Pozemnoknižnou vložkou č. XXX bolo preukázané, že Y. U. bol v pozemnoknižnej vložke č. XXX zapísaný ako vlastníkom nehnuteľnosti - „Dom čís. XX “I.“ a parc. č. XXX o výmere 507 m² (č. I. 58).

10. Z grafickej identifikácie je zrejmé, že parcelu č. XXX, k. ú. F. Y. (pôvodne T.) tvorila časť zo súčasnej parcely č. XXXX/X a časť zo súčasnej parcely č. XXXX/X.

11. Rodným listom navrhovateľa bolo preukázané, že B. U., nar. XX.X.XXXX bol otcom navrhovateľa a podľa predloženého úmrtného listu zomrel 1.5.1947. V odpise rodného listu B. X. C. Z. U., nar. XX.X.XXXX v Hayrl je ako jeho otec uvedený Y. B. I. I. U. z Z. - W. u N., c.k. major vo Viedni.

12. Uznesením č. 13052/1945 vydaným predsedníctvom Slovenskej národnej rady dňa 7.8.1945 bolo preukázané, že pre účely pozemkovej reformy bol všetok pôdohospodársky majetok Y. U. a spol. nachádzajúci sa na k.ú. obce T. pod číslom XXX pozemnoknižnej vložky zabavený za účelom skonfiškovania podľa § 1. Nariadenia SNR zo dňa 24.8.1945 č. 104/1945 Sb.

13. Z uznesenia Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave z 8.10.1946 vyplýva, že došlo k prideleniu kaštieľa aj s príslušenstvom, ležiaceho v k.ú. obce S. W., politický okres C., ktorého vlastníkom bol Y. U..

14. Rozhodnutím o odklade výkonu pozemkovej reformy z 5.2.1947 bolo preukázané, že predsedníctvo SNR rozhodlo dňa 7.8.1945 (č. rozhodnutia 13.052/45), že Y. U. je zradcom a nepriateľom slovenského národa a Čsl. republiky a že preto jeho pôdohospodársky majetok na území Slovenska sa konfiškujú. V rozhodnutí sa ďalej uvádza, že možno opodstatnene mať za to, že táto konfiškácia bola vyrieknutá na základe nedostatočných údajov, a preto bola miestna roľnícka komisia a okresná roľnícka komisia upravená, aby vyčkali s výkonom pozemkovej reformy na predmetnom majetku a zdržali sa všetkých opatrení smerujúcich k rušeniu vlastníka v držbe, a to do definitívneho rozhodnutia o právoplatnosti konfiškácie Komisiou zriadenou uznesením Národného frontu z 23.1.1947.

15. Z listiny vydanéj Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy - sekcia „B“ z 10.1.1948 (č.l. 61) vyplýva, že otázkou konfiškácie majetku Y. U. sa zaoberala revízna komisia zriadená uznesením NF zo dňa 23.1.1947, ktorá konfiškáciu majetku označila za protiprávnu, keďže konfiškácia bola vyrieknutá na osobu, ktorá zomrela pred 1. marcom 1945.

16. Z listiny vydanéj 22.5.1963 Krajskou vojenskou ubytovacou a stavebnou správou Banská Bystrica (č.l. 54) vyplýva, že pre účely pozemkovej reformy nehnuteľnosti zapísané vo vl. č. XXX parc. č. XXX vo výmere 5a 07 m² k.ú. T. a iné boli konfiškované podľa Nar. č. 104/45 Zb. a tieto nehnuteľnosti už dlhší čas používa vojenská správa ako oplotený kasárenský objekt v posádke Zem. Y. /býv. kaštieľ/. Pretože tieto konfiškované nehnuteľnosti neboli nikomu, ani vojenskej správe ako užívateľovi, pridelené, Krajská vojenská ubytovacia a stavebná správa Banská Bystrica žiadala Okresný národný výbor v Prievidzi o vydanie prídelovej listiny na uvedené konfiškáty pre Čsl. soc. štát do správy MNO zast. Krajskou vojenskou ubytovacou a stavebnou správou v Banskej Bystrici.

17. Prídelovou listinou vydanou Okresným národným výborom v Prievidzi dňa 27.5.1963 bol prídel v k.ú. T. (bývalý vlastník Y. U. a spol.) číslo parcely vl. č. XXX, parc. č. XXX/X - cesta o výmere 0,1213 ha a vl. č. XXX, parc. č. XXX - dom č. XX o výmere 0,0507 ha a parc. č. XXX/X - lúka o výmere 0,0303 ha vydaný v prospech Československého štátu v správe MNO Krajská vojenská bytová a stavebná správa v Banskej Bystrici 1/1.

18. Z predloženého stavebného povolenia z 20.11.1964 a kolaudačných rozhodnutí z 23.2.2000 a 16.8.2001 je zrejmé, že došlo ku generálnej oprave stavby v F. Y. označenej ako „zámoček“ a zmene jej užívania na posádkový klub posádkovej správy, časť na posádkovú ubytovňu.

19. Z predložených rozhodnutí Obvodného pozemkového úradu Prievidza z 26.9.2008 a 2.6.2008 vyplýva, že žalobcovi 1/ bolo podľa zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom navrátené vlastníctvom k viacerým tam špecifikovaným pozemkom v k.ú. F. Y., resp. priznané právo na náhradu za pozemky (č.l. 49 - 52).

20. Žalobcovia na pojednávaní poukázali na listinu revíznej komisie zriadenú uznesením NF zo dňa 23.1.1947, ktorý vyriekol, že konfiškácia bola protiprávna. Poukázali na listinu Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy zaslanú dňa 10.1.1948 Okresnému národnému výboru PD, v ktorej sa konštatuje, že otázkou konfiškácie majetku sa zaoberala revízna komisia zriadená NF z 23.1.1947, ktorá konfiškáciu majetku označila za protiprávnu. Uvedená listina rovnako s predchádzajúcimi listinami boli rovnako podkladom na platné uplatnenie reštitučného nároku na vrátenie vlastníctva na základe už spomínaného rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v PD, nachádzajúcu sa v spise na čl. XX p.v. Predpokladajú, že prípadne rozhodnutiami vtedajšie pozemkové orgány zrejme považovali už týmto vyrieknutím protizákonnosti konfiškácie zo strany nadriadeného orgánu za zrejme vybavenú a s poukazom aj na hektickú povojnovú dobu nepredpokladajú, že by jestvovalo ešte nejaké špeciálne rozhodnutie, ktorým by sa táto konfiškácia extra samostatne zrušovala, jednoducho tým vyrieknutím zrejme vtedajšie orgány považovali konfiškáciu za protiprávnu a už sa akurát mali zdržiavať výkonom tej konfiškácie, ale ani k tomu nedošlo, nakoľko došlo k prideleniu týchto nehnuteľností, aj napriek protizákonnosti, do správy vojenských orgánov v roku 1963. Vychádzajúc z toho, že podľa vtedajších právnych predpisov nemohlo byť skonfiškované vlastníctvo osobe, ktorá preukázateľne zomrela skôr, ako bol stanovený hraničný termín možnosti konfiškácie.

21. Žalobkyňa 2/ na pojednávaní poukázala na rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu PD zo dňa 3.11.2008, 1.8.2008, z ktorých vyplýva potvrdenie skutočností tvrdených právnym zástupcom žalobcu 1/. Zároveň, čo sa týka námietky parcely XXXX/X zo strany žalovaného, z vykonaného dokazovania vyplynulo, že súčasná parcela XXXX/X bola vytvorená GP č. 1875/2007 s tým, že bola vytvorená čiastočne z parcely XXX a čiastočne z dielu parcely XXX/X. V tejto súvislosti poukazuje, že aj parcela XXX bola predmetom nezákonnej konfiškácie, čo potvrdzuje skutočnosť, že parcela XXX je označená ako vlastníctvo na pozemno-knižnej vložke XXX a zároveň z rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu PD č. OPU 190-2008/883 vyplýva, že druhý diel parcely XXX, teda XXX/X bol predmetom navrátenia vlastníctva k pozemkom oprávnenej osobe C. U., teda žalobcovi 1/. Uvedené skutočnosti preukazované týmito listinami, o ktorých navrhuje, aby súd rozhodoval - nahliadal, tak ako uvádzal právny zástupca žalobcu 1/, jednoznačne preukazujú, že parcela XXXX/X, tak ako je v súčasnosti zapísaná na LV č. XXX, je v celom rozsahu vytvorená z nehnuteľností, ktoré boli vo vlastníctve poručiteľa, resp. vo vlastníctve Y. U., teda právneho predchodcu žalobcov 1/, 2/ a tieto nehnuteľnosti boli nezákonným spôsobom skonfiškované.

22. Na pojednávaní konanom dňa 8.7.2020 právny zástupca žalobcu 1/ uviedol, že ako dedičia v danom prípade prichádzajú do úvahy žalobca 1/ a žalobkyňa 2/. Y. U. mal dve deti a to: B., ktorý mal dve deti: C. a I. a dcéru H.. O H. nie sú žiadne záznamy a ani v evidencii obyvateľov SR a ani v Rakúsku. Podľa posledných informácií, ktoré majú bola H. slobodná a bezdetná a preto ako jediní dedičia prichádzajú do úvahy žalobca v 1. rade a žalobkyňa v 2. rade. Na pojednávaní právny zástupkyňa žalobcu uvádza, že uznesenie o konfiškácii bolo zrušené s tým, že sa potom malo následne rozhodnúť, či sa podmienky konfiškácie podľa vtedy platnej úpravy mali vzťahovať aj na právnych nástupcov Y. U., ale už žiadna ďalšia konfiškácia voči právnym nástupcom nebohého sa neuskutočnila. Z tohto dôvodu nebolo možné ani uplatniť reštitučný nárok.

Právny zástupca žalovaného zotrval na tom, že predmetná nehnuteľnosť má v súčasnosti väčšiu výmeru, ako pôvodné parcely právneho predchodcu žalobcov. A súčasne zámoček prešiel 2 x rekonštrukciou - jeho pôvodný účel bol zmenený. Uviedol, že je možné o parcelách XXX a XXXX/X mohlo byť rozhodnuté v rámci reštitučného nároku žalobcu, To znamená, že by sa zmenil aj pasívne legitimovaný subjekt na Slovenský pozemkový fond, ktorý vypláca náhrady za jednotlivé nehnuteľnosti.

23. Podľa zák. č. 64/1946 Zb.n. SNR , Nariadenie Slovenskej národnej rady, zo dňa 14. mája 1946, ktorým sa mení nariadenie o konfiškovaní a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa, nariadenia Čl. I., § 1, s okamžitou platnosťou a bez náhrady konfiškujú sa pre účely pozemkovej reformy pôdohospodársky majetok na území Slovenska, ktorý je vo vlastníctve:

- a) osôb nemeckej národnosti bez ohľadu na štátnu príslušnosť,
- b) osôb maďarskej národnosti bez ohľadu na štátnu príslušnosť,
- c) zradcov a nepriateľov slovenského a českého národa a Československej republiky akejkoľvek národnosti a štátnej príslušnosti,
- d) účastinných a iných spoločností a právnických osôb, v ktorých kapitálovú alebo majetkovú účasť ku dňu 1. marca 1945 prevažne vlastnili alebo mali v držbe osoby nemeckej alebo maďarskej národnosti akejkoľvek štátnej príslušnosti, pokiaľ tieto osoby nepreukážu, že sa činne zúčastnili na protifašistickom boji, alebo osoby, ktoré spadajú pod ustanovenia ods. 6,
- e) účastinných alebo iných spoločností a právnických osôb, ktorých správa zámerne a aktívne slúžila nepriateľskému vedeniu vojny alebo fašistickým účelom. Výnimky z tohto ustanovenia povoľuje Sbor povereníkov.

Podľa ods. 2, vyššie cit. zákonného ustanovenia, konfiškácii podliehajú aj podiely na pôdohospodárskom majetku (§ 2), ktorých vlastníckmi sú osoby uvedené v ods. 1.

Podľa ods. 3, vyššie cit. zákonného ustanovenia, konfiškácii podliehajú aj vlastnícke podiely pôdohospodárskych majetkov rodinných príslušníkov v priamej línii a manžela (manželky) osôb uvedených v ods. 1, pokiaľ boli na nich z týchto osôb prevedené po 29. septembri 1938.

Podľa ods. 5, vyššie cit. zákonného ustanovenia, pre posúdenie príslušnosti k nemeckej alebo maďarskej národnosti je rozhodujúcim najmä jazyk používaný v rodinnom styku, alebo príslušnosť k maďarskej alebo nemeckej politickej strane po 29. septembri 1938, alebo priznanie národnosti pri niektorom sčítaní ľudu po roku 1929.

Podľa ods. 6, vyššie cit. zákonného ustanovenia, za zradcov a nepriateľov slovenského a českého národa a Československej republiky treba pokladať osoby, ktoré sa považujú za osoby štátne nespoľahlivé podľa § 4 nariadenia č. 50/1945 Sb.n. SNR.

Podľa ods. 7, vyššie cit. zákonného ustanovenia, o tom, ktoré osoby treba považovať za osoby nemeckej či maďarskej národnosti (ods. 5) alebo za zradcov alebo nepriateľov slovenského a českého národa a Československej republiky (ods. 6), o tom, či účastinné a iné spoločnosti a právnické osoby spadajú pod ustanovenia ods. 1 písm. d) alebo e), ako aj o tom, či možno pripustiť výnimky podľa ods. 3 alebo 4, rozhodne najneskôr do konca roku 1946 konfiškačná komisia (v ďalšom texte - Komisia).

Podľa ods.8, vyššie cit. zákonného ustanovenia, stálymi členmi Komisie sú: predseda, ktorého menuje Sbor povereníkov na návrh povereníka pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu, dvaja zástupcovia Povereníctva pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu a dvaja zástupcovia Povereníctva pre veci vnútorné. Ďalšími členmi Komisie v jednotlivých okresoch sú: všetci členovia rady príslušného okresného národného výboru (správnej komisie), po jednom zástupcovi Jednotného sväzu slovenských roľníkov, Sväzu slovenských partizánov, Sväzu vojakov Slovenského národného povstania, Sväzu protifašistických väzňov, Sväzu zahraničných vojakov a okresnej roľníckej komisie. Zástupcu organizácií, uvedených v predošlej vete, vysiela príslušná okresná odbočka, ak takej niet, príslušné ústredie. Komisia rozhoduje v sídle okresného národného výboru, v obvode ktorého sa nachádza konfiškácii podliehajúci majetok. Predseda svoláva Komisiu podľa potreby. Komisia je usnášania schopná za prítomnosti nadpolovičnej väčšiny členov a rozhoduje väčšinou hlasov prítomných.

Predseda nehlasuje, len pri rovnosti hlasov rozhoduje. Ak o tej istej osobe rozhodne Komisia v rozličných okresoch rozdielne, o konfiškácii rozhodne s konečnou platnosťou Sbor povereníkov.

Podľa ods. 10, vyššie cit. zákonného ustanovenia, rozhodnutím Komisie (ods. 7) alebo Sboru povereníkov (ods. 8 posledná veta) považuje sa majetok takejto osoby za konfiškovaný podľa ods. 1, 2 alebo 3 dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť na Najvyšší správny súd sa nepripúšťa.

24. Predmetom žaloby je určenie, že určité nehnuteľnosti uvedené v podanej žalobe patria do dedičstva po Y. U.. Ide o tzv. určovaciu žalobu z pohľadu § 137 písm. c) CSP, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Pri obdivoch petitoch žiadali priznať trovy konania žalobcovia. Predpokladom úspešnosti každej určovacej žaloby je vecná legitímácia a existencia tzv. naliehavého právneho záujmu.

25. Žalobcovia svoju vecnú legitímáciu odvodzujú od toho, že sú právnymi nástupcami po nebohom Y. U., s tým, že sú zákonnými dedičmi po Y. U.. Uvedené žalobcovia preukazovali rodným listom Y. U., rodným listom B. U. a rodným listom žalobcu. Na listoch vlastníctva nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania, je ako vlastníka zapísaná Slovenská republika v zast. Ministerstvo obrany, Kutuzova 8, Bratislava. Žalobcovia sú dedičmi po svojom otcovi B., ktorý bol vyhlásený za mŕtveho. B. U. bol synom Y. U.. Keďže Y. U. mal aj dcéru H., čo vyplýva aj z dôkazu založeného na č.l. 55, ktorá mala nemeckú národnosť. H. U. nie je uvedená v okruhu subjektov aktívne legitimovaných na podanie žaloby, i keď je dcérou Y. a teda tiež dedičkou po ňom. Žalobca v 1. rade tvrdí, že H. U. bola bezdenná a nevie identifikovať, či žije alebo kde sa nachádza. Žalobcovia tým, že neoznačili H. U. alebo jej potomkov za aktívne legitimovanú žalobkyňu, nespĺnili tým podmienku uvedenia všetkých subjektov na strane žalobcov (nerozlučné spoločenstvo vyžadované zákonom), teda podmienku nerozlučného spoločenstva na strane žalobcov vyplývajúcu z hmotného práva a teda neuviedli všetkých dedičov po Y. U.. Povinnosťou súdu bolo brať ohľad na hmotnoprávny charakter uplatneného nároku, z ktorého vyplýva, že ide o nárok žalobcov 1/ a 2/, ktorých možno považovať za nerozlučné spoločenstvo. Vzhľadom na povahu žalovaného nároku je povinnosť na strane žalobcov uviesť všetkých, ktorí majú nárok na dedičstvo po Y. U., inými slovami, ktorí budú dotknutí na svojich právach. Žalobcovia nespĺnili podmienku § 78 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Odhliadnuc od tejto skutočnosti, je žaloba nedôvodná aj z iných dôvodov. Vychádzajúc z právneho názoru, ktorý vyslovil Krajský súd v Trenčíne vo svojom uznesení, má súd za to, že je daný naliehavý právny záujem žalobcov na podanej určovacej žalobe.

26. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba je nedôvodná a zamietol ju. V konaní bola spornou otázkou konfiškácia majetku poručiteľa (jej proces, zákonnosť, účinky), pričom žalobca 1/ poukazoval na to, že Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy - sekcia B dňa 10.1.1948 pod číslom 371/48-I/B v liste pre Okresný národný výbor v Prievidzi poznamenáva,

že otázkou konfiškácie majetku Y. U. sa zaoberala revízna komisia zriadená uznesením NF zo dňa 23.1.1947 a túto konfiškáciu označila za protiprávnu, keďže konfiškácia bola vyrieknutá na osobu, ktorá zomrela pred 1.3.1945. Súd k tomu uvádza, že konfiškácia v zmysle Nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. n. SNR je verejnoprávnym opatrením, na základe ktorej štát originálnym spôsobom nadobudol vlastníctvo vecí osôb ňou postihnutých, a to bez ohľadu na intabulačný princíp. Konfiškácia majetku teda nastala ex lege a tiež ex tunc, preto rozhodnutie správneho orgánu o tom, že podmienky konfiškácie boli v každom prípade splnené, nebolo potrebné. Ku konfiškácii dochádzalo priamo zo zákona dňom účinnosti nariadenia, t.j. v prípade osoby maďarskej národnosti dňom 01. marca 1945, ktorá skutočnosť vyplýva z § 1 ods. 1 tohto nariadenia. K zavŕšeniu konfiškačného procesu bolo potrebné v súlade s § 1 ods. 6 nariadenia vydať individuálne správne rozhodnutie o tom, že sú splnené podmienky konfiškácie, a to rozhodnutie o právnej kvalifikácii konkrétnej právnickej alebo fyzickej osoby z hľadiska jej vzťahu k slovenskému a českému národu. Uvedený záver súdu je podložený aj judikatúrou z tohto obdobia (napr. R 73/1949, R 254/1950, R 220/1950, R 78/1951 vtedajšej Zbierky rozhodnutí československých súdov). Ak je určovacou žalobou napádaná konfiškácia (jej proces, účinky, zákonnosť) podľa Benešových dekrétov alebo Nariadenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 4/1945 o konfiškovaní a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa zo dňa 27.02.1945, resp. Nariadenia Slovenskej národnej rady č. 104/1945 Sb. o konfiškovaní a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov Slovenského národa zo dňa 23.08.1945, prípadne akty revízie prvej pozemkovej reformy, je potrebné zdôrazniť, že bremeno dôkazné tu zaťažovalo vlastníka konfiškovaného majetku, ktorý sa proti konfiškácii bránil v tom zmysle, že bolo na ňom, aby preukázal, že u neho nie sú zákonné podmienky pre konfiškáciu majetku dané, a to v okamihu konfiškácie. Prostredníctvom požiadavky určenia vlastníckeho práva sa však on alebo jeho potomkovia tohto zákonného bremena zbavujú a prenášajú ho na druhú stranu, ktorá sa tak stáva znevýhodnenou stranou sporu. Pokiaľ by bol v zásade mimo vymedzený rámec časový i vecný, pripustený prieskum verejnoprávneho postupu, ktorý bol titulom pre prechod vlastníckeho práva, znamenalo by to priznať všeobecným súdom oprávnenia, ktoré v dobe vydania uvedených aktov nemali, čo znamená, že súdom neprislúchalo zaoberať sa otázkou konfiškácie, a to ani predbežne. Riešenie tejto otázky do súdnej právomoci nepatrilo, lebo to bolo v tom čase zverené výlučne do kompetencie príslušných administratívnych orgánov.

Podľa judikátu R I 170/46 z 13.12.1946, podľa dekrétu zo dňa 15.3.1945, č. 108 Sb. o konfiškácii nepriateľského majetku prepadá majetok fyzických osôb národnosti nemeckej bez náhrady Československej republike (§ 1, ods. 2 cit. dekrétu) s výnimkou osôb, ktoré preukázali, že zostali verní Československej republike, nikdy sa neprevinili proti národom českému a slovenskému a buď sa aktívne zúčastnili boja za ich oslobodenie alebo trpeli pod nacistickým a fašistickým terorom. V citovanom judikáte z roku 1946 sa výslovne uvádza, že konfiškácia nastáva priamo zo zákona. Ďalej sa uvádza, že z toho vyplýva, že pokiaľ tu nie je rozhodnutie príslušného správneho úradu, že podmienky konfiškácie podľa citovaného predpisu nie sú výnimočne dané, napriek tomu, že poručiteľ bol Nemeč, pokiaľ sa časť poručiteľovho majetku z konfiškácie vyníma, nesmie pozostalostný súd v konaní pokračovať. Súd je toho názoru, že žalobcovia mali v prvom rade preukázať, že by išlo o majetok vyňatý z konfiškácie § 1 dekr. č. 108/1945 Sb., vlastníctvo majetku sa vzťahuje na Y. U. meno. Súd by mohol rozhodnúť, že nehnuteľnosti pre k.ú. F. Y., zapísané na Okresnom úrade Prievidza - odbor katastra nehnuteľností, na LV č. XXX boli vo výlučnom vlastníctve Y. U., zomrelého dňa XX.X.XXXX, len v tom prípade, ak vyššie uvedený majetok, pokiaľ nie je v národnej správe, pokiaľ nepodlieha konfiškácii podľa cit. dekrétu 108/1945 Sb., resp. pokiaľ z nej nie je vyňatý. Určovať, či určitý majetok patrí do dedičstva sa môže len majetku, ktorý nie je uvedený v národnej správe alebo nie je konfiškovaný. Už v citovanom judikáte z roku 1946 je uvedené, že o tom, či sú dané podmienky k zavedeniu národnej správy, pokiaľ sú splnené podmienky pre konfiškáciu, neprislúcha rozhodovať súdom, skôr príslušným orgánom uvedeným v § 7 dekrétu pres. rep. č. 5/1945 a v § 1, ods. 4, pokiaľ sa týka v § 2 dekr. pres. rep. č. 108/1945 Sb. Pokiaľ totiž nebude príslušnými orgánmi rozhodnuté, či a aký majetok poručiteľa patrí pod konfiškáciu, nie je možné ďalej v konaní pokračovať.

27. Podľa obyčajového práva, platného na Slovensku do 31.12.1950 bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti, zapísanej v pozemkovej knihe spravidla len v vpisom do pozemkovej knihy. V konaní bolo preukázané, že poručiteľ Y. U. nadobudol dňa 19.11.1941 vlastnícke právo v celosti k parc. č. XXX, XXX (okrem iných) vo vložke č. XXX na základe zápisnice spísanej dňa 19.11.1941 a prehlásenia zo dňa 29.11.1941 na nehnuteľnosti pod A I. i-43 z vložky č. 170 odpísané a vlastnícke právo sa zapísalo na základe skutočnej držby (č.l. 58). Uznesením Predsedníctva Slovenskej národnej

rady pod číslom: 13052/1945 zo dňa 7.8.1945 sa rozhodlo, že sa skonfiškujú podľa ods. d/ §-u 1. nariadenia Slovenskej národnej rady zo dňa 24.8.1945 číslo 104/1945 Sb. s okamžitou platnosťou a bez náhrady pre účely pozemkovej reformy všetok pôdohospodársky majetok Y. U. a zbavený majetok sa nachádza na katastrálnom území obce T., pod číslom XXX. Uznesenie obsahuje aj podpis predsedu Slovenskej národnej rady. Žalobca 1/ tvrdí, že Y. U. zomrel dňa 31.8.1944 a rozhodnutie je zo zasadnutia zo dňa 7.8.1945, teda cca rok od Y. smrti. Je zrejmé, že Predsedníctvo Slovenskej národnej rady nemalo v čase vydania uvedeného uznesenia vedomosť o tom, že Y. U. zomrel. V tej dobe, pred viac ako 70 rokmi neexistoval taký informačný systém aký je v súčasnosti (Register obyvateľov SR a podobne). Z pozemkovej knihy bolo len zistené, že vlastníkom v pozemnoknižnej vložke č. XXX je zapísaný Y. U. a uvedená informácia postačovala na to, aby bolo vydané uznesenie o konfiškácii, ktoré má len deklaratórny charakter. Preto podľa názoru súdu uvedené rozhodnutie bolo vydané správne a to bez ohľadu na to, či Y. U. žije alebo nie, pretože dôležitý bol majetok zapísaný na jeho meno v pozemkovej knihe, z ktorej sa vychádzalo pri konfiškácii majetku. Uznesenie Predsedníctva SNR bolo vydané na to oprávneným orgánom s právomocou na jeho vydanie. Podľa § 1 ods. 1 písm. d/ Nariadenia 104/1945 Sb. SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa, s okamžitou platnosťou a bez náhrady sa konfiškujú pre účely pozemkovej reformy pôdohospodársky majetok na území Slovenska, ktorý je vo vlastníctve účastinných a iných spoločností a právnických osôb, v ktorých kapitálovú alebo majetkovú účasť ku dňu 1. marca 1945 vlastnili alebo mali v držbe osoby nemeckej alebo maďarskej národnosti akejkoľvek štátnej príslušnosti, pokiaľ tieto osoby nepreukážu, že sa činne zúčastňovali na protifašistickom boji alebo osoby, ktoré spadajú po ods. 6. Rozhodnutím Predsedníctva SNR podľa ods. 6 sa považuje majetok takejto osoby za skonfiškovaný podľa ods. 1 dňom účinnosti Nariadenia SNR. Proti tomuto rozhodnutiu sa sťažnosť na Najvyšší správny súd nepripúšťa. Konfiškáciu majetku za konkrétne vymedzených podmienok totiž ustanovil právny predpis. Právnym titulom prechodu vlastníckeho práva konfiškáciou nebol právny akt, ale dekrét samotný (nález Ústavného súdu SR z 29.3.2017 I. ÚS 379/2016). Z uvedeného možno vyvodiť, že všetok majetok, ktorý vlastnil Y. U. prešiel na štát z titulu dekrétu. Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy dňa 10.1.1948 listom upovedomilo Okresný národný výbor o tom, že konfiškačná komisia by mala rozhodnúť podľa nar. č. 104/1945 Sb. Zároveň tam bolo poznamenané, že otázkou konfiškácie sa zaoberala revízna komisia zriadená uznesením NF zo dňa 23.1.1947, ktorá konfiškáciu majetku označila za protiprávnu, keďže konfiškácia bola na osobu, ktorá zomrela pred 1.3.1945. Preto konfiškačná komisia má rozhodnúť, že či dedičia bývalého vlastníka sú osobami, na ktoré sa vzťahuje nariadenie 104/1945 Sb. Žalobca tvrdí, že také rozhodnutie nebolo vydané doposiaľ. Súd je toho názoru, že takéto upovedomenie nemá charakter rozhodnutia správneho orgánu, má charakter iba administratívneho prípisu, na základe ktorého sa mali realizovať v tej dobe potrebné úradné postupy. Preto iba konštatovanie Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v texte administratívneho prípisu pre Okresný národný výbor nestačí na to, aby uznesenie Predsedníctva SNR o konfiškácii majetku Y. U. zo dňa 7.8.1945 bolo zrušené a stratilo právne účinky, teda právoplatnosť a vykonateľnosť. Žalobca 1/ nepredložil súdu rozhodnutie konfiškačnej komisie, ktorá by uvedené uznesenie Predsedníctva SNR zo dňa 7.8.1945 zrušilo. Uvedený prípis z 10.1.1948 je len v predmete označenom ako: zaslanie spisov pre pokračovanie podľa nar. č. 64/1946 Sb. n. SNR v znení nar. č. 89/1947 Sb. n. SNR, keď Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy informovalo Okresný národný výbor o tom, že spis je pripravený pre konfiškačnú komisiu na rozhodnutie. A zároveň vyjadrili svoj názor, že revízna komisia označila konfiškáciu za protiprávnu. K tomuto súd poukazuje na judikát R II 121/1946 z 26.11.1946, v ktorom je uvedené, že v prípade konfiškácie musí predchádzať správne konanie vedené u príslušného okresného národného výboru, a na jeho podklade musí byť vydané rozhodnutie, že sú dané podmienky konfiškácie. Toto rozhodnutie tak musí nadobudnúť právoplatnosť. K tomuto súd uvádza, že žalobcovia nepredložili právoplatné rozhodnutie konfiškačnej komisie, ktoré by v predpísanom správnom konaní pred okresným národným výborom, zrušilo právoplatné uznesenie Predsedníctva SNR zo dňa 7.8.1945, ktorým bol zhabaný majetok v katastrálnom území obce Nováky pod číslom XXX. Súd v súčasnosti ani nemá možnosť, aby si vyžiadal rozhodnutie správneho orgánu o tom, že konfiškácia sa nevzťahuje na Y. U.. Žalobcovia nedoložili do spisu celé konanie pred Okresným národným výborom vedené pod číslom: 60/177/48. Keďže nepredložili rozhodnutie, ktorým by bola príslušným správnym úradom vyhlásená konfiškácia majetku Y. U. za neplatnú, neuniesli v konaní bremeno tvrdenia a bremeno dôkazu. Súd musel v konaní vychádzať z právoplatného uznesenia Predsedníctva SNR zo dňa 7.8.1945 o zhabaní majetku Y. U.. V uvedenom uznesení je výslovne uvedené, že sa zhabuje majetok Y. U. a spol. Súd len môže sa domnievať, že pod pojmom spol. myslelo Predsedníctvo SNR aj dedičov po Y. U. alebo aj iné osoby.

28. Súd sa zaoberal otázkou, ktorý orgán bol v tej dobe právomocný na vydanie rozhodnutia, ktorým by zrušil rozhodnutie uznesenie Predsedníctva SNR zo dňa 7.8.1945. Žalobca v konaní neprodukoval a ani nepredložil žiaden dôkaz, z ktorého by jednoznačne vyplývalo, že uznesenie Predsedníctva SNR zo dňa 7.8.1945 bolo zrušené. Predložené administratívne príписы nie sú schopné zrušiť uznesenie Predsedníctva SNR zo dňa 7.8.1945. Ani rozhodnutie o odklade výkone pozemkovej reformy vydané podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. SNR ods. 14, keď Zbor povereníkov povolil odklad až do konečného rozhodnutia o právoplatnosti konfiškácie Komisiou zriadenou uznesením Národného frontu zo dňa 23.7.1947. Uvedené rozhodnutie je zo dňa 5.2.1947. Keďže súd nemá k dispozícii rozhodnutie revíznej komisie, nie je možné sa vyjadriť k tomu, že z akých presne dôvodov bola konfiškácia protiprávna, či sa vzťahovala na celý majetok Y. U.. Súd je toho názoru, že chýbajú v spise dokumenty o tom, či skutočne následne konfiškačná komisia nerozhodla o tom, že aj na dedičov Y. U. sa vzťahuje nariadenie 104/1945 Sb. Ďalšou otázkou, ktorá v tomto konaní vystáva je, prečo nedošlo k dedeniu po poručiteľovi Y. U., keď zomrel dňa 31.8.1944 a aj v čase rozhodovania konfiškačnej komisie dňa 1945 boli nehnuteľnosti naďalej vedené na Y. U., z akého dôvodu neprebehlo dedičské konanie. V čase smrti poručiteľa Y. U. v roku 1944 platilo na Slovensku uhorské obyčajové právo. Podľa § 9 Dočasných pravidiel Judexkuriálnej konferencie, ak niet závetu, prichádzajú do úvahy tieto dedičia: dedia zákonné deti poručiteľa, ak by niektoré z dedí nežilo a zanechá potomkov, títo potom dedia podiel, ktorý by na takého dediča pripadol. Okamih poručiteľovej smrti je rozhodujúci nielen pre zistenie okruhu dedičov, ale aj momentu nadobudnutia dedičstva. Je zrejme, že zákonné dedičské konanie po poručiteľovi Y. neprebehlo. Preto aj následne po smrti Y. U. boli nehnuteľnosti nim vlastnené, naďalej vedené pod jeho menom a preto aj konfiškačná komisia rozhodla o konfiškácii uvedených nehnuteľností, hoci nežil. Súd uvádza, že neprislúcha súdom rozhodovať o tom, či sa konfiškácia týka aj dedičov po Y. U., ale príslušným správny orgánom. K tomuto súd poukazuje na judikát R II 41/47 z 28.mája 1947, v ktorom je uvedené, že za podmienok v § 1 citovaného dekrétu podlieha dedičské právo, akonáhle vzniklo, konfiškácii zo všetkými právnymi dôsledkami bez ohľadu na to, či ho dedič vykonal alebo nie. Fond národnej obnovy je oprávnený vykonať na miesto dediča konfiškované dedičské právo dedičskou prihláškou. O tom, ktoré majetkové nároky sú konfiškované, rozhoduje príslušný Okresný národný výbor, ktorý sa musí zaoberať najmä otázkou, či po poručiteľovi, sú konfiškované majetkové nároky dedičov. Je potrebné vyzvať zákonných dedičov k podaniu dedičských prihlášok a u dedičov, ktorí dedičské prihlášky podajú, zistiť, či ich nároky boli podľa dekrétu č. 108/1945 Sb. konfiškované, či nie. Ak boli tieto nároky konfiškované, tak odpadá ďalšie prejednanie pozostalosti, lebo nie je oprávnených dedičov a pozostalosť pripadne štátu. Teda keby bolo zistené, že dedičia sú osobami uvedenými v § 1 cit. dekrétu, mala by táto okolnosť len ten následok, že by im pozostalosť nemohla byť odovzdaná, skôr pripadla by Československému štátu, len z dôvodov konfiškácie, ale nie ako dedičov či odkazovníkov. Nie je istota, či dedičskú prihlášku podajú a tak uplatnia svoje právo na dedičstvo. Keby prihlášku podali, bolo by potrebné podľa vyššie citovaného výnosu ministerstva spravodlivosti dotazom u príslušného okresného národného výboru zistiť, či ide o nároky osôb, ktorých majetok je konfiškovaný a keby ich majetok podliehal konfiškácii, tak bolo by potrebné odovzdať tento majetok fondu podľa konfiškačného dekrétu. Keby dedičia prihlášku nepodali, pripadol by pozostalostný majetok ako caducum štátu. S poukazom na citovaný judikát, súd zastáva názor, že dedičské právo ako majetkové podlieha konfiškácii podľa § 1 dekrétu č. 108/1945 Sb. akonáhle vzniklo a v prospech Československého štátu sú konfiškované oprávnenia z dedičského práva. Fond národnej obnovy má oprávnenie, aby na miesto toho dediča dedičské právo vykonal (uplatnil) dedičskou prihláškou. Konfiškácia majetku nastáva síce už zo zákona § 1 dekr. 108/1945 Sb., avšak o tom, či sú splnené všetky predpoklady, sú oprávnené vysloviť príslušné správne orgány § 1, odst. 4 cit. dekr. V spise nie sú uvedené skutočnosti, či žalobcovia podali dedičskú prihlášku, či namiesto žalobcov nepodal dedičskú prihlášku Fond národnej obnovy a ani len rozhodnutie okresného národného výboru o tom, či sú u dedičov splnené podmienky, s ktorými je zo zákona spojená konfiškácia ich dedičského práva, či nie a podobne. Súd rozhodujúci v súčasnosti nemôže urobiť dotaz na okresný národný výbor, či dedičské právo osôb po Kazimirovi U. podlieha konfiškácii. Súd rozhodujúci v súčasnosti nemôže ani rozhodnúť namiesto okresného národného výboru, či na dedičov po Y. U. sa vzťahuje alebo nevzťahuje citovaný dekrét. S poukazom na plynutie času, a uplynutie takmer 70 rokov, nie je možné v súčasnosti riadne zistiť skutkový stav, na základe ktorého by súd vydal spravodlivé rozhodnutie. Predložené dôkazy zo strany žalobcov sú neúplné, v spise chýbajú viaceré skutočnosti, ktoré súd nemôže dotvárať vlastnou domnienkou. Na margo veci súd uvádza, že žalobcovia ako dedičia mali už v tom čase rozhodnom (pred viac ako 70 rokmi) si uplatniť svoje dedičské právo a teda stať sa dedičmi po poručiteľovi Y. U., za predpokladu, že v tom čase by okresný národný výbor preskúmal, či nie sú splnené predpoklady konfiškácie podľa cit. dekrétu aj na dedičov (okresný národný výbor by preskúmal, či aj dedičia nie sú maďarskej národnosti a teda sa aj na nich vzťahuje

konfiškácia). V súčasnosti, po uplynutí času na to vhodnom, nie je možné spätne sa vracat' a zisťovat' z akého dôvodu, si dedičia neuplatnili svoje dedičské právo pred 70 rokmi, keď podľa ich tvrdení bola konfiškácia protiprávna (pridel majetku po Y. U. štátu až v roku 1968).

29. Stále ostáva v platnosti uznesenie Predsedníctva SNR zo dňa 7.8.1945, lebo uvedené uznesenie žiaden kompetentný orgán nezrušil. V konaní nebolo preukázané, že by tento individuálny správny akt vydaný konfiškačnou komisiou bol zrušený. Navyše v § 3 nariadenia č. 104/1945 Sb SNR sa uvádza, že konfiškácii podliehajú aj vlastnícke podiely pôdohospodárskych majetkov rodinných príslušníkov v priamej línii a manžela osôb uvedených v ods. 1, pokiaľ boli na nich z týchto osôb prevedené po 29.9.1938. Podľa judikátu R I 321/47 zo dňa 31.10.1947, dokiaľ nie je príslušným správnym orgánom právoplatne vyslovené, že majetok je vyňatý z konfiškácie, je táto konfiškácia platná.

30. V okamihu, keď nastali účinky konfiškácie k 1.3.1945 bol ako vlastník pozemkov v pozemkovo-knižnej vložke zapísaný Y. U.. Podľa § 1 ods. 12,13,14 Nariadenia č. 104/1945 Sb. SNR, rozhodnutie komisie môže preskúmať Sbor povereníkov do 30.9.1948. Rozhodnutie Komisie, vynesené po dni nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, možno napadnúť odvolaním na Sbor povereníkov do 30 dní po ich vynesení. Sbor povereníkov v lehote 60 dní rozhodnutie Komisie potvrdí, zmení alebo zruší. Žalobca ďalej tvrdí, že poznámka o vyznačení konfiškácie do pozemkovo-knižnej vložky č. XXX bola vložená až na základe rozhodnutia Pôdohospodárskeho odboru rady ONV v Prievidzi v období 10/1956. Z predmetného rozhodnutia vyplýva, že aj keď je v ňom spomenutá okrem iných parciel aj parcela XXX kaštieľ, nebola v tom čase účastníkom konania Krajská vojenská ubytovacia a stavebná správa Banská Bystrica. Prídelová listina Pôd 213-3-3262/1963 bola vydaná na základe žiadosti Krajskej vojenskej ubytovacej a stavebnej správy Banská Bystrica zo dňa 22.5.1963 č.j. 1860/63. Aj v tejto žiadosti sa preukázateľne uvádza, že bývalý kaštieľ na parc. č. XXX v tomto období nebol dovtedy nikomu, ani vojenskej správe pridelená. K tomuto súd uvádza, že štát nadobudol vlastnícke právo priamo ex lege samotnou konfiškáciou, bez ohľadu na intabulačný princíp. Skutočnosť, že konfiškovaný majetok nebol pozemkovo-knižne usporiadaný (že kaštieľ nebol nikomu pridelený) v zmysle zákona č. 90/1947 Sb. o prevádzaní pozemno-knižného poriadku konfiškovaného nepriateľského majetku, nemá vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva štátnou konfiškáciou. Súd mal teda za preukázané, že všetok pôdohospodársky majetok Y. U. evidovaný v PKV č. XXX, ktorá sa neskôr zapísala do novej PKV č. XXX pre k.ú. T. bol skonfiškovaný a prešiel do vlastníctva Československého štátu dňa 1.3.1945. Preto už raz skonfiškovaný majetok (ex lege a ex tunc) sa nemôže účinne opäť skonfiškovať. Pre rozhodnutie Predsedníctva SNR zo dňa 7.8.1945 platí prezumpcia správnosti aj keď bolo vydané voči osobe, ktorá bola v čase vydania nebohá, to nemá za následok ničotnosť nulitu konfiškačného rozhodnutia. V posudzovanom občiansko-právnom konaní nie je možné vykonať prieskum vecnej správnosti tohto rozhodnutia (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.4.2008 sp. zn. 2Cdo 24/2007).

31. Ďalej mal súd za preukázané, že na skonfiškovanom majetku sa vykonalo prídelové konanie. Okresný národný výbor vydal dňa 27.5.1963 prídelovú listinu, na základe ktorej sa povolil vklad vlastníctva vo vl. č. XXX, parc. č. XXX/X a vl. č. XXX, p.č. XXX dom XX, p.č. XXX/X. Prídelová listina bola vkladovou listinou v zmysle § 11 zákona č. 90/1947 Zb. Predmetná prídelová listina vyžaduje pre svoju platnosť existenciu konfiškačnej listiny. Súd túto listinu považuje za vierohodný doklad o nadobudnutí vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech Československého štátu. Správnosť prídelovej listiny a jej súlad s vtedy platnými predpismi nie je možné v súčasnosti preskúmať a takýto správny akt treba považovať za právny akt bezchybný, z ktorého musí súd vychádzať. Ani v prípade, ak by rozhodnutie vydané na to oprávneným orgánom vykazovalo vady, nemožno takéto rozhodnutie označiť za nulitný akt. Za nulitný možno považovať len taký akt, ktorý bol vydaný nepríslušným orgánom štátnej správy. Pokiaľ prídelová listina bola vydaná k tomu oprávneným subjektom a obsahuje všetky podstatné náležitosti, má povahu verejnej listiny so všetkými z toho vyplývajúcimi právnymi dôsledkami. Uvedená prídelová listina je verejnou listinou a je spôsobilá vyvolať účinky predpokladané v ustanovení § 1 ods. 2 nariadenia č. 104/1945 Sb. SNR. Na prídelovej listine je uvedené v zmysle smer. PP pre KNV por. č. 237/54 bez úhrady. Jedná sa o prehlásenie Krajského národného výboru v Bratislave pod por. č. 237/54, ktorý tento úrad potvrdzuje, že podľa § 11 zákona č. 90/1947 Zb. nehnuteľnosti uvedené v tejto listine o prídele sú právoplatne konfiškované podľa dekrétu prezidenta republiky č. 108/1945 Zb., nariadenia č. 104/1945 Zb. SNR. Do pôsobnosti krajských národných výborov potom patrilo nielen rozhodovať o tom či sú splnené podmienky podľa konfiškačných predpisov, ale aj vydávanie potvrdení a osvedčení o tom, že k takejto konfiškácii došlo. Podľa § 205 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku listiny vydané orgánmi verejnej moci v medziach ich právomoci sú tzv. verejné

listiny, ktoré potvrdzujú pravdivosť, čo je v nich osvedčené alebo potvrdené, ak nie je dokázaný opak. Z uvedeného vyplýva, že ak Krajský národný výbor osvedčil, že predmetné nehnuteľnosti boli právoplatne konfiškované, potom k takejto konfiškácii došlo.

32. Žalobca ďalej tvrdí, že Pôdohospodársky odbor rady ONV v Prievidzi pri vyznačovaní poznámky o vyznačení konfiškácie do pozemnoknižnej vložky č. XXX sa nezaoberal otázkou oprávnenosti konfiškácie ako takej a účastníkom konania nebola Krajská vojenská ubytovacia a stavebná správa Banská Bystrica. Súd v tomto konaní nie je oprávnený posudzovať správnosť resp. nesprávnosť procesného postupu Pôdohospodárskeho odboru rady ONV v Prievidzi pri zapisovaní poznámky o konfiškácii. Podľa názoru súdu, aj bez účastníka konania Krajskej ubytovacej a stavebnej správy Banská Bystrica možno považovať zápis poznámky o konfiškácii za odôvodnený, pretože ku konfiškácii došlo ex lege, s účinkami ex tunc.

33. Žalobcovia sa domnievajú, že neexistujú listiny, ktoré by preukazovali konfiškáciu kaštieľa na pozemkovoknižnej parcele č. XXX pôvodné kat. územie T.. Súd poukazuje na rozhodnutie Predsedníctva SNR zo dňa 7.8.1945 o konfiškácii, v ktorom je uvedené, že sa konfiškujú všetok majetok vlastnícky patriaci Y. U., čo znamená, ak kaštieľ vlastnil Y. U., konfiškácia sa týka aj uvedeného kaštieľa. Zároveň žalobca poukazuje na to, že konfiškácia nebola v pozemkovej knihe do roku 1956 vyznačená, súd uvádza, že v uvedenom období neplatil intabulačný princíp, teda sa to nemuselo vyznačiť v pozemkovej knihe a navyše ako už bolo vyššie povedané, ku konfiškácii došlo ex lege.

34. Súd v tejto veci poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I. ÚS 379/2016 z 29.3.2017. Právna istota osôb, ako aj zachovanie nevyhnutnej autority štátu vyžadujú, aby právoplatné rozhodnutie súdu alebo správneho orgánu, na základe ktorých určitá osoba nadobúda alebo je zbavená vlastníctva k veci, bolo nespochybniteľnou právnou skutočnosťou, majúcou účinky do budúcnosti, a to bez ohľadu na to, či písomné vyhotovenie aktu doposiaľ existuje. V opačnom prípade by bolo možné uplatniť vady konania po neprímerane dlhej dobe a narušiť tak niekoľko desaťročí trvajúci právny stav. Povinnosť bremena tvrdenia a bremena dôkazu v rámci súdneho konania by tak nad mieru ospravedliteľnú zaťažovala stranu, ktorá sa takým tvrdením dostala do dôkaznej núdzy. Ak je určovacou žalobou napádaná konfiškácia majetku, dôkazné bremeno v takomto prípade zaťažuje vlastníka konfiškovaného majetku, ktorý konfiškáciu spochybňuje, aby preukázala, že nie sú u neho dané zákonné podmienky pre konfiškáciu majetku. Plynutie času je tak závažnou skutočnosťou, ktorej treba priznať faktické účinky (v tejto súvislosti Oznámenie Ústavného súdu ČR z 1. novembra 2005).

35. Podľa názoru súdu je v záujme spravodlivého rozhodovania uplatňovať všeobecný princíp, a to právnu istotu a teda nie je možné spochybňovať či otvárať záležitosti, ktoré pred mnohými desaťročiami založili právne vzťahy. V sporoch, ktorých časový odstup od rozhodných skutočností podstatne prekračuje i vydržacie lehoty alebo lehoty skartačné, je požiadavka preukazovať existenciu právnych úkonov (rozhodnutí) nepatričná, lebo aj tu v pochybnostiach platí prezumpcia ich správnosti.

36. Súd uzatvára, že v dôsledku konfiškácie majetku, ktorý tvorí predmet tohto sporu, právny predchodca Y. U. k nim stratil vlastnícke právo, z tohto dôvodu v žalobe vymedzené pozemky nie je možné po ňom určiť do dedičstva. Vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel súd k záveru, že žalobcovia nepreukázali zachovanie vlastníckeho práva ich predchodcom, nepreukázali nulitu rozhodnutia Predsedníctva SNR zo dňa 7.8.1945 o konfiškácii a pokiaľ žalobcami tvrdená skutočnosť nebola preukázaná bez akýchkoľvek pochybností, neuniesli ani bremeno tvrdenia, ani bremeno dôkazu. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

37. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa úspechu vo veci. Žalovaný mal v konaní plný úspech a preto mu súd priznal náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcom v 1 a 2 rade v celom rozsahu. O výške týchto trov bude rozhodovať súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza. Odvolanie musí obsahovať

okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis) označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP.